

en deelviis Protest fra den danske Rigsdag, af en Deel Forordninger fra den danske Rigsdag, udtalte som Forudsætninger, til hvilke Samtykket til, at Fællesforsætningen træder i Kraft, skal være knyttet. Men nei; det forholder sig dog heller ikke saaledes; thi der kommer jo ingen Beslutning i denne Henseende istand. Det er jo uvist, hvormeget af Betænkningens Indhold der virkelig tiltrædes af Thinget eller ikke tiltrædes; det kan slet ikke komme under noget Botum. Det, der altsaa fremkommer, er blot et Element, hvori ligger den begyndende Spire til Mistemning og Splid mellem Fællesrepræsentationen og den danske Rigsdag. Savnene og Manglerne i Udkastet ville ogsaa blive paaante her i Salen, eftersom Enhver seer dem, det er ganske vist; men da staaer den Enkeltes Savn, Krav og Ønsker ligeoverfor Fællesforsætningen, men der staaer ikke Noget, som halvveis er Landsthingets Mening. Men jeg vil nu et Dieblit gaae et Skridt videre, end jeg hidtil er gaaet i Antagelse. Vel er det, vil jeg sige, umuligt at opnaae Noget med Hensyn til et væsentligt Punkt i Forsatningsudkastet. Det, der for os maa være det Afgjørende ved at bestemme os for at sige Ja eller Nei, det er Repræsentationens Ordning i Fællesforsætningen, og den Ret og Indflydelse paa Lovgivning og Statshuusholdning, der er tillagt Repræsentationen; herom kunne vi nu vel inter Tilsagn faae, men det var dog muligt, at der kunde blive lovet os Noget om andre Punkter, at f. Ex. for Fremtiden skulde Rigsraadet faae Lov til at vælge sin egen Formand. Sæt nu, at et saadant Tilsagn blev givet noget bestemtere end ved en Henviisning til Punktets i sig selv underordnede Vigtighed og den i Udkastet aabnede almindelige Veie til Forandringer; hvad var saa opnaaet, navnlig for dem, der maatte være misfornøiede med vigtigere Punkter? Man havde opnaaet, at man havde ligesom udtryffeligt beroliget sig ved Hensynet til disse større Punkter, medens man havde faaet et trøstende Ord om mindre Ting. Dette er, troer jeg, Noget, der vilde være lidet værdigt for den danske Rigsdag, lidet værdigt for Landsthinget.

Der kommer endnu en væsentlig Omstændighed til, der fraraader at gaae ind paa en anden Behandlingsmaade af nærværende Sag end den, der ligger i en her i Salen under Ministeriets Deeltagelse gennemført Meningskamp om Forsatningsudkastets Værd eller Uværd, som det engang foreligger, i Forhold til Fællesforsætningens absolute Nødvendighed. Under en anden Forhandlingsmaade kunne fremkomme modsatte Meninger og ikke lige vidtgaaende Forordninger i begge Rigsdagens Thing; det kan være, at der paa et andet Sted insisteres stærkere end her paa de Forandringer, man maatte fordrø, og saa foreligger her altsaa en Modsigelse ved Siden af det endelige Botum, det være ja eller nei, og denne Modsigelse kan naturligviis ikke ophæves. Forelaa Sagen som en anden almindelig Sag til Vedtagelse i det Enkelte, vil den, naar den var bleven behandlet anderledes i det ene Thing end i det andet, gaae tilbage til dette, og det blev da staaende, hvad man tilsidt blev enig om. Herderimod kan en saadan Udjævning ikke finde Sted, og det kunde blive staaende som Resultat, at Landsthingets Udvalgs Betænkning forlangte Et og Folkethinget noget ganske andet.

Jeg troer nu, at det i Alt, hvad jeg har anført, ligger ganske væsentlige Grunde til ikke at inklade sig paa denne Sags Behandling i et Udvalg. Jeg veed vel, hvad der væsentlig stiller sig imod min Opfatning; det er det, at man nødvendig gaaer til at gjøre et stort og vigtigt Skridt fort og bestemt. Jeg har aldeles ikke noget imod den allerstængeste Prøvelse af Forsatningsudkastet, jeg anseer den for nødvendig, og om Tiden finder jeg det ikke værd at tale; om man, naar det gjælder en fremtidig Forsætning for det danske Monarchie, anvender ti eller tyve Dage, det er aldeles ligegyldigt. Men, hvad jeg ønsker og gjerne vil have, er at Rigsdagen holder Sagen klart og skarpt for sig; Rigsdagen har at afvete Nødvendigheden, og ved Siden af Nødvendigheden, Godheden eller Laaleligheden af, hvad der er tilbudt. Men jeg gjentager det, i denne Henseende kan ingen Committeebetænkning lægge det Allermindste fra eller til.